

Spireposten

Nordpolen- og Sørpolen-utgaven!

Klimaendring

Klimaet og temperaturen på jorda endrer seg! Det blir stadig varmere. Isen på polene er i ferd med å smelte, og det er mindre is i polarområdene enn noen gang. Hele dyrelivet i Arktis er truet. Isbjørnene har færre isflak de kan hvile på og fange mat fra. Isen på Grønland og Antarktis ligger på fastland, og når den smelter, vil havet stige. Forskere over hele verden følger veldig godt med på hva som skjer i de polare områdene.

Roald Amundsen

På skuta Gjøa klarte Amundsen å bli førstemann som klarte seilte gjennom hele Nordvestpassasjen i Arktis i 1903.

På denne ferden fant han også ut at vi har en magnetisk nordpol som stadig flytter på seg. Det nordligste punktet, den geografiske nordpolen, står stille. Noen år senere var han førstemann som klarte å nå Sørpolen. Han har også flydd i luftskip over Polhavet. Amundsen døde til slutt ute i isødet da han prøvde å redde en annen ekspedisjon som var i fare. Han har aldri blitt funnet.

Fridtjof Nansen

Fridtjof Nansen var en norsk vitenskapsmann og polfarer som dro ut med skuta Fram for å bevise at isen i Arktis stadig beveger seg. Nansen var også førstemann som gikk på ski over Grønland. Senere reddet Nansen mange flyktninger etter første verdenskrig. I 1922 fikk han Nobels fredspris for denne innsatsen.

Surt vann

Når isen smelter i Antarktis, blir det mer CO₂ i havet. CO₂ er surt, og når havet blir surere, klarer ikke muslinger og skjell å lage tykke nok skall. Det samme skjer med skalldyrene som lever i havet.

Surt!

Cecilie Skog

Cecilie Skog er første norske kvinne som har gått på ski til Nordpolen. Hun er i tillegg den andre kvinnen i verden som har vært på både Nordpolen, Sørpolen og Mount Everest.

Monica Kristensen Solås

Monica K. Solås er glasiolog¹, polfarer og forfatter.

Hun har flere ganger prøvd å finne teltet til Roald Amundsen på Sørpolen. Hun har deltatt i og ledet flere ekspedisjoner til Antarktis.

¹Glasiolog – ekspert på isbreer

Gulltopp-pingvinene ...

... og mange andre pingvinarter lever på Sørpolen. Pingviner er fugler, men de kan ikke fly. Til gjengjeld er de svært gode svømmere. De nyfødte pingvinungene blir passet godt på av begge foreldrene. Hunnene drar på slitsomme svømmeturer i havet for å finne mat, mens hannene og ungene blir igjen på isen. I havet venter sultne leopard-seler, og mange pingvinmammaer ender sine dager som middagsmat for selen.

Ballongpingvin?

Da jeg lå inni egget mitt, passet pappa på meg i 2 måneder. Jeg lå trygt oppå føttene hans hele tiden.

Jeg er en liten keiserpingvinbaby ...

Quiz

- 1 Hva skjer hvis isen på Grønland og på Sørpolen smelter?
- 2 Hvilke problemer får isbjørnen når isen smelter?
- 3 Hva skjer med skjell og skalldyr når havvannet blir surt?
- 4 Hva er en glasiolog?

